

Nr 24.

Ankom till Riksdagens kansli den 24 maj 1912 kl. 3. e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 24, i anledning af väckta motioner angående statens järnvägars organisation m. m.

Inom Andra kammaren hafva väckts motioner dels af herr Winberg m. fl., nr 226, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående en allsidig utredning rörande statens järnvägars organisation m. m., och dels af herrar Kronlund och Röing, nr 240, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående omorganisation af statens järnvägsförvaltning.

I den förstnämnda, af herr Winberg m. fl. afgifna motionen, har framställts det yrkande, »att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig utredning af statens järnvägars organisation och därmed sammanhängande frågor för att få utrönt, hvilka reformer som kunna anses vara af behovet påkallade, i syfte att statsbanorna måtte, bättre än hvad hittills varit fallet, bli ett ekonomiskt bärkraftigt företag, samtidigt med att såväl den trafikerande allmänhetens som den stora personalens intressen tillgodoses, samt att Kungl. Maj:t måtte, sedan resultatet af denna undersökning föreligger, för Riksdagen framlägga de förslag, hvartill densamma kan gifva anledning».

Herrar Kronlund och Röing hafva hemställt i sin motion, »att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes genom en för ändamålet tillsatt undersökningskommission låta utreda,

1) huruvida icke en genomgripande omorganisation af statens järnvägsförvaltning lämpligen borde ske i det i motionen angifna syfte, och där-

Bihang till Riksdagens protokoll 1912. 12 saml. 2 afd. 22 häft. (Nr 24.)

vid särskildt utreda, huruvida icke genom förenklingar i organisationen och genom ett bättre utnyttjande af arbetskraften indragningar af tjänster af högre grad kunna ske inom järnvägsstyrelsens byråer och öfriga förvaltningsgrenar, och dels huruvida användningen af öfverqualificerad arbetskraft äger rum inom järnvägsförvaltningen, och i sådant fall i hvad mån denna arbetskraft må ersättas med annan efter arbetets art lämpad billigare arbetskraft,

2) hvilka åtgärder, som böra vidtagas för tillgodoseende af större säkerhet, likformighet och rättvisa i befordringsärenden, och om ej en befordringsstadga lämpligen borde utfärdas, där arten af den kompetens, som fordras för hvarje slag af befattning, klart angifves,

3) hvilka åtgärder, som böra vidtagas för att underlätta öfvergången från lägre till högre grad i tjänsten och därvid låta den praktiska dugligheten och erfarenheten erhålla större betydelse i jämförelse med det teoretiska kunskapsmättet än som för närvarande vid dessa befordringar har skett, samt på hvad sätt en allsidigare utbildning af personalen skall kunna åstadkommas äfvensom låta den nuvarande uppdelningen i järnvägsmän af lägre och högre grad försvinna.

4) huruvida och i hvad mån tjänstgöringsområdet för den lägre gradens tjänstemän blifvit med hänsyn till arbetets art och beskaffenhet lämpligt afvägdt och fördeladt eller om öfveransträngning kan anses föreligga eller vara att befara inom särskilda grupper af dessa tjänstemän,

5) lämpligheten af att anordna en kontinuerlig hygienisk inspektion från järnvägsläkarnas sida bland statens järnvägars personal, äfvensom huruvida icke statens järnvägstrafik borde underkastas yrkesinspektionens tillsyn eller inspektion från särskildt för ändamålet tillsatta och yrkesinspektionen underlydande inspektörer, och

6) taga under ompröfning den af kungl. järnvägsstyrelsen utfärdade disciplinstadga för personalen vid statens järnvägar och sedermera för Riksdagen framlägga denna disciplinstadga, äfvensom lämpligheten af att inrätta en särskild disciplindomstol, hvilken borde omfatta jämväl andra verk än statens järnvägsförvaltning underlydande personal,

och att Kungl. Maj:t därefter måtte för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill denna utredning kan föranleda».

Andra kammarens tredje tillfälliga utskott, till hvilket motionerna hänvisats, har i utlåtande nr 10 hemställt,

»A) att Andra kammaren för sin del ville besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t

1) taga under ompröfning, huruvida ofvan omförmälda förändringar i statsbaneförvaltningens organisation lämpligen böra företagas,

2) låta utreda, huruvida åtgärder kunna vidtagas för åstadkommande af större säkerhet, likformighet och rättvisa i befordringsärenden,

3) lämna Riksdagen tillfälle att uttala sig om grunderna för det disciplinära bestraffningssystem, som tillämpas vid statens järnvägar,

4) anordna en undersökning rörande tjänstgöringsförhållandena vid statens järnvägars ban- och maskin-afdelningar i likhet med de utredningar, som för närvarande pågå rörande motsvarande förhållanden vid trafikafdelningen,

5) taga i öfvervägande, hvilka förändringar lämpligen böra vidtagas rörande öfverrevisorsinstitutionen vid statens järnvägar, samt

6) för Riksdagen framlägga de förslag, hvartill dessa utredningar kunna ge anledning, och

B) att herr Winbergs m. fl. motion nr 226 samt herrar Kronlunds och Röings motion nr 240 genom hvad utskottet under mom. A) här ofvan hemställt måtte anses besvarade.»

Reservationer hafva afgifvits af herrar Winberg, Hage och Molin i Södertälje mot vissa delar af motiveringen, samt af herr Lemke, som med instämmande af herrar Erlansson och Jönsson i Boa, på anförda skäl hemställt, att punkterna 1—3 i utskottets hemställan måtte utgå samt punkten 4 måtte erhålla denna lydelse: »anmoda järnvägsstyrelsen att anordna en» o. s. v.

Andra kammaren har bifallit sitt utskotts hemställan, hvarefter ärendes öfverlämnats till Första kammaren. Denna har hänvisat ärendet till förberedande behandling af sitt andra tillfälliga utskott enligt protokollsutdrag, som delgifvits utskottet den 24 innevarande månad.

Då utskottet finner sig icke under den korta tid, som står till utskottets förfogande, hinna behörigen utreda och afgifva yttrande angående detta ärende, får utskottet, med anmälan af detta förhållande, hemställa,

att Första kammaren icke måtte biträda Andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 24 maj 1912.

På utskottets vägnar:

G. LAGERBJELKE.
